

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/45/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125258959
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6125258959.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX C. C., zastúpená LEXARG s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom 968 01 Brehy 333, IČO: 56 840 462, 2/ maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, 3/ maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, obe deti zastúpené matkou A. B. ako zákonnou zástupkyňou a obe deti právne zastúpené spoločnosťou LEXARG s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom 968 01 Brehy 333, IČO: 56 840 462, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní žalobcov 1/, 2/ a 3/ proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/17/2025-44 z 27.03.2025, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti prvého výroku, ktorým návrh žalobkyne 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému zamietol a v časti druhého výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému voči žalobkyni 1/, potvrdzuje.
- II. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti prvého výroku, ktorým návrh maloletých žalobcov 2/ a 3/ na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému zamietol a v časti druhého výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému voči žalobcom 2/ a 3/, zrušuje a v tomto rozsahu vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.
- III. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni 1/ nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti žalovanému nevstupovať do stavby rodinného domu súpisného čísla XXXX postaveného na CKN parcele č. XXX/X a na parcely registra „C“ evidované v katastrálnej mape parcelného čísla XXX o výmere 305 m2 záhrada, parcelného čísla XXX/X o výmere 250 m2 zastavaná plocha a nádvorie a parcelného čísla XXX/X o výmere 140 m2 zastavaná plocha a nádvorie, všetky nehnuteľnosti evidované na LV č. XX pre obec Banská Bystrica, katastrálne územie D. (ďalej aj „nehuteľnosti“), úmyselne sa nepribližovať k žalobcom 1/ až 3/ na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov a nekontaktovať žalobcov 1/ až 3/ priamo alebo nepriamo, písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou ani inými prostriedkami súd prvej inštancie zamietol. Návrh matky a maloletých detí voči otcovi posúdil podľa ustanovení § 324, § 325 a § 329 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) a vyhodnotil ho ako nedôvodný v plnom rozsahu.

1.1 Žalobcovia sa podľa dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie domáhali nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f), g) a h) Civilného sporového poriadku, ktoré predstavujú opatrenia vydávané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná alebo duševná integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Ich cieľom je zabránenie akejkoľvek forme násillia v blízkych vzťahoch, ktorých nariadenie je vždy plnené osvedčením skutočností, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita žalobcov mohla byť ohrozená. Z kópií rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní súd prvej inštancie mal osvedčené, že žalovanému bolo

vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, za zločin znásilnenia v súbehu so zločinom sexuálneho násillia voči žalobkyni 1/ a za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby voči žalobcom 2/ a 3/. Okresný súd Banská Bystrica vzal žalovaného dňa 20.11.2024 do väzby, z ktorej bol dňa 31.01.2025 na základe žiadosti žalovaného prepustený na slobodu a bol nad ním ako obvineným nariadený dohľad probačného a mediačného úradníka. Súdnym rozhodnutím v trestnom konaní bola žalovanému, okrem povinnosti pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi na Okresnom súde Banská Bystrica, uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu a tiež strpieť kontrolu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok probačným a mediačným úradníkom alebo inou, na to poverenou alebo oprávnenou osobou. Žalovanému bol uložený zákaz vycestovať do zahraničia, požívať alkoholické nápoje a iné návykové látky, zákaz styku a úmyselného priblíženia sa k poškodenej - chránenej osobe A. B. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, zákaz kontaktovať poškodenú A. B. v akejkoľvek forme, vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, okrem komunikácie týkajúcej sa výkonu rodičovských práv, zákaz zdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodenej A. B. alebo v mieste, ktoré poškodená navštevuje. Žalobkyni 1/ ako poškodenej bolo odovzdané technické zariadenie varovania blízkosti žalovaného aj s poučením, ako sa má správať, a koho kontaktovať v prípade pocitu ohrozenia žalovaným. Zo správy probačného a mediačného úradníka mal súd prvej inštancie zistené, že počas celej doby monitorovania obvineného neboli zaznamenané incidenty z jeho strany a zároveň poškodená neinformovala príslušné orgány o porušení zákazu priblížiť sa k nej obvineným, zdržiavania sa v jej blízkosti, ako aj kontaktovania v akejkoľvek forme. Z týchto informácií súd prvej inštancie vyvodil, že žalobcovia neosvedčili potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Chýbajúce osvedčenie ohrozenia práva strany sporu nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobcovia netvrdili, že by žalovaný prejavil úmysel vstúpiť do domu, v ktorom momentálne bývajú. Približovanie sa žalovaného k žalobkyni signalizované zariadením na monitorovanie pohybu žalovaného mohlo byť podľa správy probačného a mediačného úradníka spôsobené nastavením nárazníkových zón monitorovacieho zariadenia v registri ESMO (elektronický systém monitorovania osôb). Vzhľadom na veľkosť nárazníkovej zóny ani prípadný zákaz priblíženia sa žalovaným k žalobcom na vzdialenosť 50 metrov by prípadnej varovnej signalizácii nezabránil. Žalobcovia netvrdili, že zákaz kontaktovania žalobkyne 1/ uložený v trestnom konaní žalovaný porušil. Súd prvej inštancie osobitne zdôraznil, že záver o nesplnení podmienok pre okamžitý zásah súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia nespochybňuje, že žalovaný sa voči žalobcom dopustil konania, ktorým bola ich telesná a duševná integrita ohrozená, avšak vychádzajúc z aktuálneho stavu súd ochranu poskytnutú žalobcom rozhodnutím vydaným v rámci trestného konania považuje za postačujúcu.

1.2 Nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal (i keď by mu nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C. s. p. vznikol) z dôvodu, že mu žiadne trovy nevznikli, keďže s ním do vydania vlastného rozhodnutia súd prvej inštancie nekonal.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podali odvolanie všetci traja žalobcovia, v ktorom vyslovili presvedčenie, že osvedčili násilný charakter konania žalovaného a jeho následkov a že sa žalovaný voči žalobcom dopustil konania, ktorým bola ich telesná a duševná integrita nielen ohrozená, ale aj zasiahnutá. Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 16Co/71/2023 argumentoval, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilnou osobu ohrozované, má absolútnu povahu a už len skutočnosť, že žalovaný je vo väzbe osvedčuje dôvodnosť neodkladného opatrenia. Samotná absencia protiprávneho konania/správania po prepustení na slobodu u žalovaného nemôže byť prekážkou poskytnutia ochrany žalobcom. Nemožno od žalobcov spravodlivo žiadať, aby osvedčovali pokus žalovaného o kontaktovanie po podaní trestného oznámenia, resp. uložení povinností žalovanému v trestnom konaní obzvlášť pri jeho snahe o prezentovanie sa v lepšom svetle. Čakanie na prípadné dokonanie skutkov alebo opätovnú retraumatizáciu obetí násillia ako podmienku na poskytnutie až následnej ochrany hraničí s odmietnutím spravodlivosti a je v rozpore so všeobecným vedeckým poznaním pri práci s obeťami násilných trestných činov a tiež v rozpore s pozitívnymi záväzkami Slovenskej republiky voči zraniteľným osobám podľa článku 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Domáce násillie, ktorého sa dopúšťal žalovaný voči žalobcom a pre ktoré bol už vzatý do väzby je tak závažným aspektom, ktorý si vyžaduje poskytnutie preventívnej ochrany žalobcom. Pre psychické dobro žalobcov je potrebné, aby títo vedeli, že ich pred kontaktom so žalovaným chráni konkrétny zákaz a nemusia sa spoliehať len na správanie sa žalovaného, ktorý po vzatí do väzby sa účelovo prezentuje v lepšom svetle, aby sa rozsah obmedzení znížil a získal nad svojimi obeťami opäť kontrolu. Rozsah ochrany žalobkyni 1/ priznaný v trestnom konaní nie je podľa názoru žalobcu

postačujúci z dôvodu, že nad jeho trvaním žalobcovia nemajú moc a jeho obsah nie je totožný s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. V trestnom konaní bol žalovanému uložený zákaz priblížiť sa k žalobkyni 1/ na 5 metrov. V prípade zmeny obmedzení v trestnom konaní budú žalobcovia opätovne vystavení zhoršeniu ich faktického a u matky aj právneho postavenia a prežívanie ich vnútorných ťaživých obáv sa zopakuje, či a kedy získajú ochranu. Žalovaný svojím správaním zasahoval do práv detí na bezpečné a stabilné výchovné prostredie, ako aj do ich duševnej integrity, čo je v absolútnom rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, ktorý je nadradený rodičovským právam obzvlášť pri ich zneužívaní rodičom. Žalobkyňa 1/ si je vedomá, že na Okresnom súde Banská Bystrica prebieha konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom pod sp. zn. 37P/39/2025, v ktorom sa bude rozhodovať na základe vykonaných dôkazov aj o úprave styku žalovaného s maloletými deťmi. Do právoplatnosti takéhoto rozhodnutia nie sú žalobcovia 2/ a 3/ chránení obmedzeniami uloženými žalovanému v trestnom konaní. Názor súdu prvej inštancie, že žalobcovia neosvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov je výsledkom nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie z vykonaných dôkazov, čím sú naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) Civilného sporového poriadku.

2.1 Žalobcovia navrhujú, aby návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd vyhovel.

3. Žalovaný sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia k rozhodnutiu súdu prvej inštancie ani k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici funkčne príslušný podľa § 34 ods. 1 C. s. p. na vecné rozhodnutie o odvolaní žalobkyne 1/ po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že odvolanie smeruje len proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, o ktorom môžu sudy podľa § 329 ods. 1 C. s. p. rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, po uskutočnení prieskumu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 380 ods. 1 C. s. p. z hľadiska žalobkyňou 1/ uplatnených odvolacích dôvodov a ex offio prihladení na vady týkajúce sa procesných podmienok podľa § 380 ods. 2 C. s. p. čiastočne uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správne a sčasti podľa § 389 ods. 1 písm. a) C. s. p. uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

5. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka A. B. vo svojom mene aj v mene maloletých detí A. B., nar. XX.XX.XXXX (6 ročný) a maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX (4 ročná). Rodným listom maloletých detí a sobášnym listom je preukázané, že žalobcovia a žalovaný tvoria rodinu (matka, otec a spoločné deti). Adresa trvalého bydliska členov rodiny sa nezhoduje. Matka udáva, že spoločne s maloletými deťmi býva na adrese B. XX E. C. C. a žalovaný má bývať v obci B.. Na adrese B. XX E. C. C. sa má podľa tvrdenia žalobkyne 1/ a LV č. XX pre obec Banská Bystrica, katastrálne územie D. nachádzať rodinný dom súpisného čísla XXXX a príslušné pozemky CKN parcely č. XXX, XXX/X, XXX/X vo vlastníctve F. G. a H. I. (F. G. je otec žalobkyne 1/ a starý otec žalobcov 2/ a 3/). Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v mene troch žalobcov vypracoval a podal advokát JUDr. Martin Dolinaj splnomocnený na zastupovanie svojej osoby v konaní žalobkyňou 1/, ktorá plnú moc na zastupovanie v tomto konaní označenom ako „súdna ochrana osobnosti splnomocniteľov v súvislosti s protiprávnym konaním osoby A. B., nar. XX.XX.XXXX bytom B. XX cestou neodkladného opatrenia formou uloženia zákazu priblíženia vstupu do obydlija a/alebo kontaktovania splnomocniteľov zo strany A. B.“ za maloleté deti udelila advokátovi ako ich zákonná zástupkyňa. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica spoločnosť LEXARG s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Brehy 333 s predmetom činnosti poskytovanie právnych služieb má jediného spoločníka JUDr. Martina Dolinaja a vznikla 04.03.2025. Z týchto údajov odvolací súd vyvodil, že žalobcov zastupuje ten istý právny zástupca, ktorý zmenil formu výkonu advokácie a advokáciu vykonáva ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.

6. Žalobcovia v odvolaní dávajú odvolaciemu súdu za vzor rozhodnutie Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/71/2023. Vo veci sp. zn. 16Co/71/2023 rozhodoval súd prvej inštancie aj odvolací súd o inom predmete konania, o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia, ktorým bolo otcovi maloletého dieťaťa a druhovi matky maloletého dieťaťa uložené, aby nevstupoval do bytu, v ktorom bývali matka a dieťa, nepribližoval sa k matke a dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou úkonov v priestupkovom, trestnom, prípadne inom súdnom konaní a to len v rozsahu nevyhnutnom na riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch, aby nekontaktoval matku a dieťa písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami. Návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia podaného matkou a maloletým dieťaťom súd nevyhovel s odôvodnením, že dôvody, pre ktoré bolo

neodkladné opatrenie nariadené nepominuli. Dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia bolo násilné správanie sa otca a druha voči matke a dieťaťu. Rozdiel medzi konaním sp. zn. 16Co/71/2023 a odvolacím súdom prejednávanej vecou pod sp. zn. 17Co/45/2025 nie je len v predmete konania, ale aj v podstatnej skutočnosti, že maloleté dieťa vo veci sp. zn. 16Co/71/2023 bolo zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota.

7. Odvolaciemu súdu je známe aj iné rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/1/2024, v ktorom sa žalobcovia matka a maloleté dieťa domáhali, aby žalovaný otec maloletého dieťaťa nevstupoval na nehnuteľnosti a nepribližoval sa k žalobkyniam na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Žalobkyne boli zastúpené advokátom JUDr. Martinom Dolinajom, ktorý koná aj vo veci prejednávanej aktuálne odvolacím súdom. Vo veci sp. zn. 16Co/1/2024 sa riešila otázka, či je matka ako zákonná zástupkyňa maloletého dieťaťa oprávnená v konaní vedenom voči druhému rodičovi maloletého dieťaťa konať za maloleté dieťa, či nedochádza ku kolízii záujmov medzi rodičmi. Absenciu zastúpenia maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine považoval odvolací súd za neodstrániteľnú vadu konania o žalobe, ktorú podala maloletá žalobkyňa bez procesnej subjektivity. Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalobkyň uznesením sp. zn. 6Cdo/198/2024 z 26.03.2025 zrušil nielen rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 16Co/1/2024 v časti týkajúcej sa maloletej žalobkyne 2/, ale aj uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s vysloveným právnym názorom, že spor ochrana pri domácom násilí je takým druhom sporu, v ktorom žiaden z rodičov (zákonných zástupcov) nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, keďže dochádza k rozporom medzi rodičmi maloletej a aj k rozporu medzi záujmami rodičov a maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa má procesnú subjektivitu, avšak z dôvodu nedosiahnutia plnoletosti nemôže vo veci procesne konať samostatne, len prostredníctvom zákonného zástupcu alebo opatrovníka. Zastúpenie maloletého dieťaťa v takejto veci podľa § 34 zákona o rodine zákonným zástupcom je vylúčené, preto musí mať maloleté dieťa v tomto druhu konania kolízneho opatrovníka.

9. Názor najvyššej súdnej autority nie je jednotný v otázke, či v prípade, ak navrhovateľom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e), f), g), h) Civilného sporového poriadku je aj maloleté dieťa, ide o sporové konanie podľa Civilného sporového poriadku alebo nespоровé konanie prejednané podľa Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z. z., ďalej aj „C. m. p.“).

9.1 K charakteru konania o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku zaujal Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 16CoP/19/2023 odlišný názor než Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 28.02.2024 sp. zn. 2CdoR/1/2024 rozhodujúci o dovolaní žalobkyne (matky) proti rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/19/2023. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2CdoR/1/2024 vyslovil názor, že konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p. nie je konaním podľa zákona o rodine, ani neodkladným opatrením v rodinnoprávnych veciach podľa tretej časti Civilného mimosporového poriadku, ale samostatným konaním podľa Civilného sporového poriadku.

9.2 Vo veci sp. zn. 5Ndc/65/2023 týkajúcom sa konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/114/2023, predloženej odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného otca proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým bolo vyhovené návrhu matky a dvoch maloletých detí (zastúpených len matkou ako zákonnou zástupkyňou) na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f), g) a h) Civilného sporového poriadku k názoru odvolacieho súdu, že mu chýba funkčná príslušnosť na rozhodnutie o odvolaní otca proti uzneseniu súdu prvej inštancie z dôvodu, že ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa podľa § 111 C. m. p. v časti, ktorej bolo vyhovené návrhu maloletých detí vyslovil najvyšší súd názor, že sčasti ide o vec starostlivosti súdu o maloleté deti. Odvolaciemu súdu vytkol, že nemohol postúpiť vec na rozhodnutie o odvolaní otca v časti nariadeného neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletým deťom kauzálnu príslušnému Krajskému súdu v Žiline, ale v dôsledku podaného odvolania mal uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa maloletých detí zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, aby súd prvej inštancie, ktorý neposúdil správne obsah návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v ďalšom konaní vylúčil časť návrhu predstavujúceho konanie starostlivosti súdu o maloleté deti na samostatné konanie, ktorému by mala byť pridelená nová spisová značka a o tomto návrhu by mal rozhodnúť poručenský sudca.

9.3 Vo veci sp. zn. 8Ndc/22/2024 z 31.07.2024 Najvyšší súd Slovenskej republiky akceptoval zastúpenie maloletých detí len matkou ako zákonnou zástupkyňou v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa matka a maloleté deti spoločne domáhali nariadenia neodkladného opatrenia v znení, že sa otcovi maloletých detí zakazuje vstup do domu/bytu, zákaz kontaktovania a uloženie povinnosti nepribližovať sa k navrhovateľom. Podľa dôvodov uznesenia NS SR „v danom prípade

ide o súbeh neodkladného opatrenia osoby navrhovateľky ako matky maloletých detí vo vzťahu k odporcovi ako otcovi maloletých detí, ktorý má povahu sporového konania a neodkladného opatrenia maloletých detí smerujúceho voči ich otcovi, ktorý má povahu nespоровého konania. Právna povaha neodkladného opatrenia podľa názoru nadriadeného súdu vylučuje viesť v týchto veciach samostatné konania. Vzhľadom na to, že účastníkmi konania sú maloleté deti, je nevyhnutné v tomto prípade aplikovať ustanovenie § 113 C. s. p.“ (ide o zrejmy omyl v označení zákona, čo vyplýva z nasledujúceho textu odôvodnenia, kde najvyšší súd cituje § 113 Civilného mimosporového poriadku). Najvyšší súd rozhodujúci ako nadriadený súd o nesúhlase s postúpením veci medzi dvomi súdmi uzavrel, že ak v danom prípade ide o konanie v rodinnoprávnych veciach, kde prevažuje záujem maloletých detí, je potrebné o neodkladnom opatrení rozhodnúť ako celku v zmysle § 113 C. m. p. a príslušnosť založiť podľa § 3 ods. 3 C. m. p. v spojení s § 111 C. m. p.

9.4 Iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Ndc/31/2024 z 28.11.2024 vec ochrany osobnosti - zákaz priblíženia sa otca k maloletej zastúpenej v konaní kolíznym opatrovníkom naproti tomu uviedol, že je rozdiel medzi zákazom priblíženia sa podľa ustanovení Civilného sporového poriadku v rámci neodkladného opatrenia a zákazom styku podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku, ktorý vyplýva z právneho účelu, procedúry a obsahu týchto opatrení. Zákaz priblíženia môže byť podľa názoru najvyššieho súdu uložený aj v rámci neodkladného opatrenia podľa § 325 a nasledujúce Civilného sporového poriadku, ak existuje naliehavá potreba dočasnej ochrany najmä v situáciách ohrozenia bezpečnosti alebo zdravia osoby, napr. chrániť maloleté dieťa pred bezprostredným ohrozením zo strany otca. Zákaz sa môže vzťahovať nielen na priblíženie sa otca k dieťaťu, ale aj na iné formy kontaktu, napr. telefonické, elektronické, ktoré sú časovo obmedzené zvyčajne do rozhodnutia súdu vo veci samej. Zákaz styku podľa Zákona o rodine a Civilného mimosporového poriadku je súčasťou rozhodovania vo veciach rodičovských práv a povinností a tento rozsah je konkrétnejší a viaže sa len na osobný kontakt rodiča s dieťaťom, nemusí však zakazovať nepriamy kontakt (telefonicky, písomne) ani fyzické priblíženie, ak to nie je výslovne uvedené. Ak súd prvej inštancie v konaní o ochranu osobnosti prejednával a posudzoval zákaz styku otca s maloletou podľa zásad Civilného mimosporového poriadku a Zákona o rodine, funkčne príslušným na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach prvej a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti C. m. p. vydanému okresným súdom je príslušný krajský súd určený v § 3 ods. 5 C. m. p. V kauzálnych veciach daných miestnou príslušnosťou odvolacích súdov podľa § 3 ods. 5 C. m. p. by mal vždy rozhodovať ten istý krajský súd, či už ako odvolací alebo nadriadený; opačný záver by viedol k popretiu hlavného zámeru súdnej reformy, aby veci rodinnoprávnej (tzv. poručenskej) agendy rozhodovali súdy, na ktorom sú zriadené senáty špecializujúce sa na rodinnoprávnu (poručenskú) agendu.

9.5 Žiada sa ešte poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6CdoR/2/2025 z 29.01.2025, predmetom ktorého bolo tiež konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze otcovi priblížiť sa k maloletým deťom, v ktorom stranou sporu bola aj matka a dve maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom (žalobcovia) posúdeného podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p., v ktorom matka namietala, že Krajský súd v Trnave nebol príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca proti takémuto rozhodnutiu, nakoľko nešlo o rozhodnutie vydané na základe Zákona o rodine, teda nešlo o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých podľa § 111 C. m. p., preto na rozhodnutie o odvolaní otca bol príslušný Krajský súd v Nitre. Dovolací súd po zistení, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p. o zákaze priblíženia bol podaný počas prebiehajúceho konania vedeného na Okresnom súde Komárno o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vyslovil názor, že neodkladné opatrenie o zákaze priblíženia rodiča k maloletému dieťaťu podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p. je vecou spadajúcou pod ustanovenie § 111 písm. d) C. m. p. V Civilnom mimosporovom poriadku je ustanovené, že konania týkajúce sa toho istého maloletého alebo jeho súrodencov, ak majú spoločných rodičov ako maloletý, sa prideľujú jednému určenému sudcovi. Nie je preto možné pripustiť, že na predmetné neodkladné opatrenie sa bude nazerať iným spôsobom (t. j. úplne ho vyčleniť z veci starostlivosti súdu o maloletých), pretože by to bolo v rozpore i s úmyslom zákonodarcu. Navyše by mohla vzniknúť situácia, kedy by došlo k protichodným rozhodnutiam vydaným rôznymi súdmi v otázke styku rodiča s maloletým dieťaťom.

10. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zdôrazňujú potrebu chrániť najlepší záujem maloletých detí nadradený rodičovským právam, ktorý je v zmysle článku 5 Zákona o rodine, aj Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 104/1991 Zb.) prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a že ochrana najlepšieho záujmu dieťaťa ospravedlňuje aj zásah do rodičovských práv otca. Odvolací súd je toho názoru, že uloženie zákazov otcovi akýmkoľvek spôsobom nekontaktovať maloleté deti, nielen fyzicky,

ale aj prostriedkami diaľkovej komunikácie, je vecou spadajúcou pod ustanovenie § 111 Civilného mimosporového poriadku, i keď sú konkrétne formy možného nariadeného správania sa otca vymedzené v § 325 ods. 2 písm. e) až h) Civilného sporového poriadku. Matka nemôže v takomto konaní zastupovať maloleté deti ako ich zákonná zástupkyňa. Vzhľadom na to, že maloleté dieťa nemôže vo veci procesne konať samostatne, je potrebné maloletým deťom ustanoviť kolízneho opatrovníka podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine (po vzore rozhodnutí NS SR sp. zn. 6Cdo/198/2024 a sp. zn. 6CdoR/2/2025) a o takomto návrhu maloletých detí musí rozhodnúť sudca určený rozvrhom práce na rozhodovanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti. Na vecné prejednanie odvolania proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) až h) Civilného sporového poriadku, ak sú účastníkmi tohto konania rodič a maloleté dieťa, je funkčne príslušný krajský súd určený v § 3 ods. 5 C. m. p. (podľa uznesenia NS SR sp. zn. 4Ndc/31/2024 a uznesenia NS SR sp. zn. 6CdoR/2/2025). Konanie o nariadenie neodkladného opatrenia medzi matkou a otcom podľa § 325 ods. 2 písm. e) až h) Civilného sporového poriadku považuje odvolací súd za sporové konanie nespádajúce pod ustanovenie § 111 C. m. p.. Keďže súd prvej inštancie rozhodol o návrhu matky a maloletých detí jedným uznesením, odvolací súd považujúc sa za funkčne príslušný podľa § 34 ods. 1 C. s. p. len na rozhodnutie o odvolaní matky o jej odvolaní rozhodol vecne a uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa maloletých detí žalobcov 2/ a 3/ zrušil a v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (v zmysle odporúčaného postupu odvolaciemu súdu v uznesení NS SR sp. zn. 5Ndc/65/2023) vyjadrujúc tým nesúhlas s názorom NS SR prezentovanom v uznesení sp. zn. 8Ndc/22/2024, že povaha takéhoto neodkladného opatrenia vylučuje viesť v týchto veciach samostatné konania. Možnosť viesť samostatné konania o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia o nevstupovaní do bytu/domu, či zákaze priblíženia a kontaktovania medzi dvomi dospelými osobami a dospelou osobou a dieťaťom je daná aj tým, že rozsah nariadených opatrení nemusí byť totožný (napr. deti nemajú pracovisko, pri deťoch nízkeho veku neprichádza do úvahy neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. g/ C. s. p., rodič a maloleté dieťa nemusia mať rovnaké bydlisko a nemusia pravidelne navštevovať rovnaké miesto).

11. Procesnú subjektivitu má podľa § 61 C. s. p. ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti inak ten, komu ju zákon priznáva. V akom rozsahu môže niekto pred súdom samostatne konať upravuje § 67 C. s. p. tak, že len v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony. Zákonným zástupcom maloletého dieťaťa podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine je rodič; zastúpenie dieťaťa niektorým z rodičov vylučuje § 31 ods. 2 Zákona o rodine v prípadoch, v ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a v takom prípade je podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine potrebné ustanoviť maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka.

12. Procesná subjektivita (§ 61 C. s. p.) je podmienkou konania u strany sporu, ktorej naplnenie skúma súd ex offio. Procesná subjektivita sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti. Pri fyzických osobách spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou (§ 7 Občianskeho zákonníka), od ktorej je potrebné odlíšiť procesnú spôsobilosť podľa § 67 C. s. p. určenú tak, že každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony. Maloletí majú podľa § 9 Občianskeho zákonníka spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. Maloletí žalobcovia 2/ a 3/ majú procesnú subjektivitu, nemajú však vzhľadom na svoj vek plnú procesnú spôsobilosť a preto bolo potrebné, aby boli zastúpené kolízny opatrovníkom ustanoveným podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine.

13. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie bude vylúčiť návrh maloletých žalobcov 2/ a 3/ na samostatné konanie a pod novou spisovou značkou musí o tomto návrhu rozhodnúť poručenský sudca určený na konanie a rozhodovanie vo veciach týkajúcich sa týchto maloletých detí.

14. Zákonou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 C. s. p. je potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Žalobkyňa 1/ tvrdila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi ňou a žalovaným napriek tomu, že jej rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0Tp/542/2024 z 31. januára 2025 bola poskytnutá ochrana pred násilným správaním sa žalovaného s tvrdením, že takto poskytnutá ochrana je nedostatočná a požadovala rozšíriť zákaz priblíženia sa k jej osobe na 50 metrov a nie limitovať ho okolnosťami ako ich súbežná účasť na úkonoch pred orgánmi verejnej moci. Potrebu úpravy aj rozhodnutím v civilnom konaní odôvodňovala tak, že uznesením o prepustení z väzby bol upravený verejnoprávny vzťah obvineného a štátu a ako poškodená osoba nemá možnosť do rozsahu uložených povinností a ich trvaní zasiahnuť,

naproti tomu uznesením o nariadení neodkladného opatrenia by sa upravil súkromnoprávny vzťah účastníkov konania v súlade s jej potrebami a pocitmi.

15. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa 1/ neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, keď podľa aktuálneho a stále platného rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0Tp/542/2024 sa žalovaný podrobuje obmedzeniam pod dohľadom probačného a mediačného úradníka Krajského súdu v Banskej Bystrici a uložené zákazy styku a úmyselného priblíženia sa k poškodenej - chránenej osobe A. B., zákaz kontaktu s poškodenou - chránenou osobou A. B. v akejkoľvek forme, okrem komunikácie týkajúcej sa výkonu rodičovských práv a zákaz zdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej - chránenej osoby A. B. bývajúcej na adrese B. XX, C. C. dodržiava. Správny je názor súdu prvej inštancie, že rozšírenie zákazu priblíženia na 50 metrov vzhľadom na režim elektronického systému monitorovania osôb by iný účel než zákaz priblíženia sa k poškodenej na 5 metrov neplnil. Podľa zistenia odvolacieho súdu rodičovské práva a povinnosti žalovanému doteraz obmedzené neboli. Na Okresnom súde Banská Bystrica prebieha konanie o rozvod manželstva žalobkyne 1/ a žalovaného spojený s úpravou rodičovských práv a povinností k maloletým deťom žalobcom 2/ a 3/ pod sp. zn. 37P/39/2025, v ktorom konečné rozhodnutie vydané nebolo. Uznesením sp. zn. 37P/40/2025 nariadil Okresný súd Banská Bystrica neodkladným opatrením žalovanému povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom zatiaľ neprávoplatne. Ak žalovaný nie je obmedzený vo výkone rodičovských práv a povinností a sú mu ako rodičovi ukladané povinnosti, komunikácia týkajúca sa výkonu rodičovských práv a povinností medzi ním ako otcom a matkou detí je žiadúca. Probačný a mediačný úradník na žiadosť súdu prvej inštancie potvrdil, že žalobkyňa 1/, ktorá disponuje technickým zariadením varovania blízkosti žalovaného od zavedenia monitorovania pohybu žalovaného neoznámila porušenie zákazu zo strany žalovaného, ani operačné stredisko realizujúce monitorovanie pohybu žalovaného nehlásilo žiaden bezpečnostný incident. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie podľa § 325 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku považuje odvolací súd za správne, nadväzujúce na správne zistený skutkový stav. Žiaden z odvolacích dôvodov nebol žalobkyňou 1/ uplatnený dôvodne.

16. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňou 1/ odvolací súd podľa § 255 ods. 1 C. s. p. nepriznal z dôvodu, že mu žiadne nevznikli. Podľa uznesenia NS SR z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018 (R 72/2018), ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).